Ministerstwo
Finansów
Departament Gwarancji i Poręczeń

Informacja dotycząca potencjalnych (niewymagalnych) zobowiązań i należności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń, według stanu na 30.06.2022 r.

Wstęp

Informacja dotyczy następujących gwarancji i poręczeń Skarbu Państwa:

- poręczenia i gwarancje spłaty kredytów - art.3 ust.1 ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. z 2022 r. poz. 445 i 830),
- poręczenia i gwarancje wykonania zobowiązań wynikających z obligacji - art.12 ust.1. ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne,
- gwarancje i poręczenia za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji na rzecz Krajowego Funduszu Drogowego – art. 39d ust. 2 ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym (Dz. U. z 2022, poz. 659),
- gwarancje i poręczenia wypłat ze środków Krajowego Funduszu Drogowego wynikających z umowy o budowę i eksploatację albo wyłącznie eksploatację autostrady - art. 39j ustawy z dnia 27 października 1994 r. o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym,
- gwarancje i poręczenia za zobowiązania PLK S.A. z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek oraz wyemitowanych obligacji z przeznaczeniem na finansowanie prac przygotowawczych oraz zadań inwestycyjnych realizowanych w ramach programu wieloletniego zawierającego inwestycje obejmujące linie kolejowe zarządzane przez tę spółkę oraz wynikających z umów i porozumień międzynarodowych lub dotyczących linii kolejowych o znaczeniu wyłącznie obronnym lub państwowym, a także dotyczących zakupu i modernizacji pojazdów kolejowych przeznaczonych do diagnostyki, utrzymania, naprawy lub budowy infrastruktury kolejowej oraz do prowadzenia działań ratowniczych lub budowy i modernizacji punktów zaplecza technicznego przeznaczonych do obsługi ww. pojazdów kolejowych - art. 38 ust. 10 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1984 z późn. zm.),
- gwarancje za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego wynikające z obligacji emitowanych na rzecz Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 - art. 67 ust. 4 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem,

przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2020 r. poz. 568 z późn. zm.),

- gwarancje za zobowiązania Polskiego Funduszu Rozwoju S.A. wynikające z obligacji emitowanych na realizację programów rządowych dla mikro, małych średnich i dużych firm oraz programu wsparcia dla Polskich Linii Lotniczych LOT S.A. - art. 21aa ust. 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (Dz. U. z 2022 r. poz. 760, z późn. zm.),
- gwarancje za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego wynikające z obligacji emitowanych na rzecz Funduszu Pomocy - art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. poz. 583, z późn. zm.).

I. Zobowiązania

1. **Łączne potencjalne** (niewymagalne) **zobowiązania Skarbu Państwa** z tytułu udzielonych gwarancji na **30.06.2022 r.** wyniosły **364 422 932,6 tys. zł**, z tego:

   1) kwota zobowiązań Skarbu Państwa wynikająca z udzielonych gwarancji na podstawie ustawy o poręczeniach i gwarancjach wyniosła: 121 589 921,9 tys. zł,
   w tym:
      - gwarancje i poręczenia krajowe 11 032 427,9 tys. zł,
      - gwarancje zagraniczne 110 557 494,0 tys. zł,

   2) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji udzielonych za Bank Gospodarstwa Krajowego na zasilenie Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 wyniosła: 164 069 166,8 tys. zł, w tym:
      - gwarancje krajowe 157 307 297,7 tys. zł,
      - gwarancje zagraniczne 6 761 869,1 tys. zł,

   3) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji za Polski Fundusz Rozwoju S.A. na realizację Programów rządowych w ramach Tarczy Finansowej PFR, w związku ze zwalczaniem skutków COVID-19, wyniosła: 78 257 754,0 tys. zł, w tym:

      - gwarancje krajowe 75 555 254,0 tys. zł,
      - gwarancje zagraniczne 2 702 500,0 tys. zł,

   4) kwota zobowiązań Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji za Bank Gospodarstwa Krajowego na zasilenie Funduszu Pomocy wyniosła: 506 089,9 tys. zł, w tym:
      - gwarancje i poręczenia krajowe 0,
      - gwarancje zagraniczne 506 089,9 tys. zł.

2. W 2022 roku limit dla udzielanych poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa został określony do wysokości **200 000 000,0 tys. zł**[1]**.** Do tego limitu nie wlicza się gwarancji spłaty obligacji wyemitowanych w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (art. 67 ust. 5 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, art. 21aa ust. 3 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju) oraz gwarancji dla BGK na zasilenie Funduszu Pomocy (art. 16 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy).

3. W II kwartale 2022 roku na podstawie ustawy z dnia 8 maja 1997 r. o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne, Skarb Państwa udzielił 5 gwarancji zagranicznych:

   - w wysokości **3 229 450,0 tys. zł** na rzecz obligatariuszy za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego zaciągnięte w ramach Krajowego Funduszu Drogowego, wynikające z wyemitowanych obligacji na rynku zagranicznym,
   - w wysokości **962 955,0 tys. zł** dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego za zobowiązania zaciągnięte przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., na częściowe finansowanie projektu inwestycyjnego pod nazwą „PLK E65 odcinek Południowy Etap I",
   - w wysokości **966 630,0 tys. zł** dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego za zobowiązania zaciągnięte przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz KFD, na częściowe finansowanie projektu inwestycyjnego pod nazwą „Droga ekspresowa S6 Bożepole – Obwodnica Trójmiasta",
   - w wysokości **966 630,0 tys. zł** dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego za zobowiązania zaciągnięte przez Bank Gospodarstwa Krajowego na rzecz KFD, na częściowe finansowanie projektu inwestycyjnego pod nazwą „Modernizacja dróg w Polsce IV",
   - w wysokości **588 810,6 tys. zł** dla Europejskiego Banku Inwestycyjnego za zobowiązania zaciągnięte przez PKP Polskie Linie Kolejowe S.A., na częściowe finansowanie projektu inwestycyjnego pod nazwą „Modernizacja Polskiej Sieci Kolejowej - B".

4. W związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, w II kwartale 2022 roku, Skarb Państwa udzielił 4 gwarancji emisji obligacji krajowych w łącznej wysokości **1 682 392,0 tys. zł** za Bank Gospodarstwa Krajowego na zasilenie Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.

5. Ponadto w II kw. 2022 r. na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy Obywatelom Ukrainy, Skarb Państwa udzielił 1 gwarancji emisji zagranicznej w

[1] Art. 6 Ustawy budżetowej z dnia 17 grudnia 2021 r. na rok 2022 (Dz.U. z 2022 r. poz. 270).

wysokości **656 810,0 tys. zł** na rzecz obligatariuszy za zobowiązania Banku Gospodarstwa Krajowego zaciągnięte w ramach Funduszu Pomocy, wynikające z wyemitowanych obligacji na rynku zagranicznym.

6. Największe potencjalne zobowiązania Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń przedstawia tabela:

Grupa gwarancji	**Kwota w tys. zł**
• gwarancje udzielone za Bank Gospodarstwa Krajowego	255 147 813,4
w tym:	
- na zasilenie Funduszu Przeciwdziałania COVID-19	164 069 166,8
- na wsparcie Krajowego Funduszu Drogowego	90 115 387,4
- na zasilenie Funduszu Pomocy - Ukraina	506 089,9
- pozostałe gwarancje (KFM, infrastruktura)	457 169,3
• gwarancje udzielone za Polski Fundusz Rozwoju S.A. na realizację Programów rządowych w ramach Tarczy Finansowej PFR w związku ze zwalczaniem skutków COVID-19	78 257 754,0
• gwarancje udzielone za PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.	16 257 043,6
• gwarancje wypłat z Krajowego Funduszu Drogowego dla Gdańsk Transport Company S.A	6 541 752,3
• gwarancje wypłat z Krajowego Funduszu Drogowego dla Autostrady Wielkopolskiej S.A II	5 630 821,7
• gwarancje udzielone za PKP Intercity S.A.	1 987 393,5
• gwarancja udzielona za Polską Agencję Żeglugi Powietrznej	542 000,0

II. Należności

1. Wierzytelności Skarbu Państwa z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń na 30.06.2022 r. wyniosły **28 597,4 tys. zł**, w tym:

- kwota wierzytelności głównej Skarbu Państwa 4 694,4 tys. zł,
- kwota odsetek ustawowych za opóźnienie na 30.06.2022 r. 23 903,0 tys. zł.

2. W ustawie budżetowej na rok 2022 Skarb Państwa nie zaplanował wydatków na spłatę poręczonych i gwarantowanych zobowiązań oraz na pokrycie kosztów w odniesieniu do postępowań sądowych i egzekucyjnych, związanych z udzielonymi poręczeniami i gwarancjami Skarbu państwa, z uwagi na niskie prawdopodobieństwo wystąpienia konieczności wydatkowania środków z powyższych tytułów.

III. Zasób majątkowy Skarbu Państwa

Zasób majątkowy Skarbu Państwa przeznaczony na zaspokajanie roszczeń z tytułu poręczeń i gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa został utworzony[2] jako alternatywne, obok budżetu państwa, źródło spłat poręczonych lub gwarantowanych przez Skarb Państwa zobowiązań.

Na zasób składają się akcje i udziały uzyskane w wyniku dochodzenia przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych, w imieniu Skarbu Państwa, wierzytelności z tytułu udzielonych poręczeń i gwarancji oraz akcje i udziały w spółkach, stanowiące własność Skarbu Państwa, wyodrębnione przez Radę Ministrów do 17 lipca 2009 r.

Na koniec II kwartału 2022 roku na zasobie majątkowym Skarbu Państwa, przeznaczonym na zaspokojenie roszczeń z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń, znajdowały się **akcje i udziały** o łącznej wartości nominalnej **115 850,9 tys. zł**

IV. Rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa

Rachunek rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych został utworzony[3] w Banku Gospodarstwa Krajowego. Na rachunku tym gromadzone są przychody ze sprzedaży akcji i udziałów składających się na omawiany powyżej zasób majątkowy, odsetki z tytułu oprocentowania środków zgromadzonych na tym rachunku oraz opłaty prowizyjne od udzielonych poręczeń i gwarancji.

Środki z rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa mogą być przeznaczone na:

- wykonywanie zobowiązań z tytułu poręczeń lub gwarancji udzielonych przez Skarb Państwa,
- pokrycie kosztów dochodzenia wierzytelności Skarbu Państwa powstałych z tytułu wykonania umowy poręczenia lub gwarancji,
- finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz zarządzanie długiem Skarbu Państwa pod warunkiem ich zwrotu na rachunek, w przypadku

[2] Na mocy art. 25 ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne (Dz.U. z 2022 r. poz. 445 i 830).
[3] Na podstawie art. 30 ww. ustawy o poręczeniach i gwarancjach udzielanych przez Skarb Państwa oraz niektóre osoby prawne.

zaistnienia konieczności wypłat z tytułu poręczeń i gwarancji Skarbu Państwa, w wysokości i terminie umożliwiającym realizację zobowiązań Skarbu Państwa.

Na koniec II kwartału 2022roku na rachunku rezerw poręczeniowych i gwarancyjnych Skarbu Państwa zgromadzono środki w wysokości **1 263 225,0 tys. zł**. Zostały one w całości i na bieżąco wykorzystane na finansowanie potrzeb pożyczkowych budżetu państwa oraz zarządzanie długiem Skarbu Państwa.